инв. № 5796

Д. Дикев-

Димитър Дикев

I – Спомени за Вапцаров от гимназията

6 клас

В 1925 год. – през Август – Септемврий инсталирах ~~електри-~~ електрическа централа в гр. Разлог – новост за тамошния край.

Излязъл от редовете на морското маш. уч-ще в Варна 22 годишен млад, безукорен и неуморен в труд, постоянство, млада весела открита ~~натура~~ здрава натура, спечелих симпатиите на стари и млади в този край. По улиците или по домовете ми се мярках бивах окръжен от населението и бивах приемен на открита адмирация за труда ми!.. Колко бащи пожелаваха синовете им наместо да останат в [illegible] край – да поемат пътя към творческия път на техниката –

Учениците от всички класове бяха най-ревностните мои обожатели – те които бяха младата издънка на новия живот лъхнал от старите предели на нашата родина!

Между тях още от началото на годината се появи един слаб висок, с открито високо чело, гъсти вежди и дълбок меланхоличен поглед младеж от гр. Банско. Отпърво неговата провлачена бавна и с особено характерна речника бе чудна за мене – неразбирах още тънкостите на говора на Банскалии; но благодарение постоянството в посещенията на този младеж, защото където и да бях, той ме адмираше обкръжен с няколко свои другари, и наблюдаваше моят сръчен труд и подвижност в инсталациите, понякога ще всяко мое движение – настрана за да не пречи и предпазливо отговаряше на въпросите на своите другари – той търсеше моето внимание – а аз трябваше страшно за бързам и скача веригата по-скоро да свърша!

[illegible] обаче бяха посветени в отвлечени въпроси – по това което става в областта на техниката из България на и в чужбина по онова време... Владеех руски и се бях познавал от доста руска поезия и техническа литература – това ми позволи още повече накара и самия него след като привършвах работата – да [illegible] с моя живот. Това стана в самотни моменти – той като бе обичаше самотата и съзерцанието вътрешно, и в повечето случаи биваше отчужден от другари – Няколко вечери или празнични разходки край казармите при "моста на водениците" по пътя за Банско, легнали на тревата – ние дълго разговаряхме за морето, за чайките, бурите и ветровете, красотата и опасностите на моряшкия специфичен живот. Вълнуващата речичка като че ли приличаше на неговите мечти и той замечтан устремил поглед в [illegible] трева на ширина – тихо шептеше желанието си по-скоро да свърши шестия клас за да се измъкне от сладникавия въздух на легендарния [illegible] и да бъде моряк и обгърнат от солените морски ветрове, да почувствува техния шепот на замиращите вълни, да диша и кали здравето си – да бъде моряк... и гледаше ме с адмирация че аз съм минал през тия неща които той искаше!..

Градът благодарение на правителствените учреждения и интелигенцията дошла от вътрешните краища на страната, представляваше един оазис на културен напредък и това караше младежта да търси новото в живота – Банско, средище на по-стара култура и бит [illegible] на легендарни [illegible] – се таеше в [illegible] ширина и се дивеше от ентусиазъм към новото.

Но дойде и ~~[illegible]~~ деня на [illegible] есен, когато новата светлина блесна изведнъж и освети целия град. Това беше небивал празник в [illegible] за онова чувствително македонско население. Стичаше се [illegible] се пръснаха из всички махали – Дойдоха и хора [illegible] – да видят магиите които правят тази рядка светлина.

ИНСТИТУТ ЗА ЛИТЕРАТУРА